

# SZÉKESFEHÉRVÁR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7.  
TELEFON-SZÁMA: 119.  
Hirdetések és előfizetési pénzek a kiadóhivatalba küldendők.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos

FENYES LÁSZLÓ.

Előfizetési árak:  
Egy évre 16 Kr. — Fél évre 8 Kr. — Negyedévre 4 Kr.  
Egyes szám ára: 10 Heller.  
A lap megjelenti: Hétfőn, szerdán és szombaton este 6 órákor.

## HIREK.

**Közyülés a városnál.** Ma délelőtt 9 órákor rendkívüli közgyűlés volt a városnálán br. *Fűtő* Pál főispán elnöklésével. Szinte megtelep sokan jöttek össze, holott a mindössze három pontból álló tárgysorozat semmi érdekesebbt nem ígért. Vita is csupán az új gyalogsági lakotanya építésére kirándó váhatalati pályázat-felhívása körül volt. *Tóth* István főjegyző felolvassa a hirdetésny szövegét, az érlejtési feltételeket, a mely szerint a 400.000 koronát kitevő vállalkozást csoportonként — és pedig hat csoportban — is kiadják. A részletes költségvetés és tervek a városi mérnökhi hivatalban tekinthetők meg, vagy 40 koronáért nyomtatásban megszerezhetők. Válatrólól levén szó, először *Pénzes* Imre állt fel szólására, hogy ne 40, hanem csak 20 koronáért adja a város a 26 évre tervezendő tervekben többen helyeselték a felszólalását, csak a mikor felvilágosították ezeket, hogy a befolyó pénz nem *Say* Ferencé lesz, akkor nyugodtak meg a kedélyek, *Pénzes* Imrét magára hagyván háborgásában. Fontosabb vitát keltett *Laufenauser* Ferenc felszólalása, a ki a helyi ipart kíváná biztositani az új építkezésnél. *Laufenauser* kimondatni szerette volna, hogy a város csak csoportonként adja ki az építkezést és csak helybeli iparosoknak. *Dr. Rádai* Lajos szólalt fel róla s igazat adott *Laufenauser*nek abban, hogy a helyi ipar mai tökéletlen helyzetében nagyon rossz szorulna a partiógátnara, ha ezt így hivatalosan megletenő csinálna. De nem lehet, mert épen úgy kijátszhatók az a *Laufenauser*

által kívánt pontok is, mint minden oly irányu biztositók. Az az idegen vállalkozni akaró helybeli iparossal adhatja be ajánlatát. Azt kimondatni, hogy csak helybeli iparosnak adjuk ki a munkát: nem lehet. Nem tehetjük mást, miuthogy várjuk meg az érlejtési eredményt s miután a feltételekben benne van, hogy a közgyűlés az árra való tekintet nélkül határozhat a vállalatba adásról, ha csak valami nagy költség nem lesz: ekkor adjuk a munkát helybeli iparosoknak. Általános helyesléssel fogadta a közgyűlés *Rádai* felszólalását.

*Havranek* József polgármester szintén e mellett érvelt s figyelemztette a közgyűlést, hogy az építkezésnél az esetleges csoportonként való vállalatba adás ugyanis érlejtési nehézségeket fog okozni s *Winkler* főmérnök már úgy is azt kéri, hogy az építkezés ellenőrzésére a miniszteriumból kérjenek be szakértőt.

*Keresztes* Ignác városi tanácsos azt szeretné a feltételek közé kikötni, hogy csoportos bérbeadás esetén, ha egyik vállalkozó iparos késedelmeskedése folytán a másik kárt szenvedne, ez a város ellenne érvényesíthesse jogait. A polgármester ismételt felszólalására a közgyűlés a városi tanács javaslata értelmében rendelte el az érlejtés kiírását.

Minden vita nélkül fogadta el ezután a közgyűlés az iskola- és Lövöldé-utczák kitépését, valamint a Ligetosz és Malomutczák járdáinak a „Magyar Aszfalt ipar társ.” által való burkolását.

Végül a *Göbel* János György nyugdíjaztatása által megürült iskola igazgatói állást

illetőleg a közgyűlés, az iskolaszék javaslata értelmében, háromfelé osztotta el azzal a kikötéssel, hogy a három igazgatói állás dotációja, az eddigi egy állásból fedeztetessék. Ezentul tehát külön elemi iskolai igazgató, polgári leányiskolai igazgató és külön iparostanocznai iskolai igazgató lesz. Fél 11 órákor a közgyűlés véget ért.

**A kerületi parancsnok változása.** A hivatalos lap mai száma közli Bihar Ferenc altábornagy áthelyezését, a melyről már multkor megemlékeztünk. A hivatalos lap jelentése a következők:

Ó császári és apostoli királyi Főlsége, folyó évi július 11-én Ischiben kelt legfelső elhatározásával.

*Bihar* Ferenc altábornagynak a székesfehérvári V. honvédkerület parancsnokának, hasonló minőségben a budapesti I. honvédkerülethez való áthelyezését legkegyelmelebben elrendelni, továbbá:

kis-demetéri *Gandernak* József a cs. és kir. 4. hadtest parancsnokához beosztott altábornagyot a székesfehérvári V. honvédkerület parancsnokává legkegyelmelebben kinevezni melőztatott.

**A főherceg és a fekete sárga zászló.** A tegnapi Sár-Ábán megtartott honvédhuszár lövésversenynek egy érdekes és két szempontból is tanulságos epizódja volt. *József főhercegnek* külön tribün volt emelve, a melyet fényő galayk díszítettek s a melytől jobbra egy nemzeti zászló, balra pedig egy fekete-sárga zászló hirdette, hogy a tribünnek az uralkodó házból való vendége van. Mikor a főherceg *Zichy* Jenő gróffal megérkezett, — ez így

## TARCSA.

### Titokszerrő történet.

írta: *Richard o' Monroy.*

Sokat beszéltek az elhunyt pájtásokról a tiszti lakomán. A kitérő bor s a pazar ételök megtették hátsejukat. A lakoma vége felé azok a fantasztikus s különböző történetek kerültek szorra, amelyek nagyban fokozták a hangulatot.

— És d' Iramond? — kérdezte *Chavoys* kapitány. — Mi történt d' Iramonddal? Meghalt?

— D' Iramond! — szólott most szomorú hangon *Fabert* őrnagy. — Nem vagyok naiv lélek, könnyen hívőbb sem mint az urak, de valahányzszor erre az esetre gondolok, olyan aggodás fog el, melyet akkor érez az ember, ha valami esedős talány előtt áll.

— Mondja el! Beszéljen róla. Mi történt vele? — kiséhálták össze-vissza.

Az egész történet alig öt éves. Saint Germain-hoz állomásoztunk akkor, a legkellencebb helyorségnek egyikeiben. Délelőtt csupa gyakorlat, parádé, autótúra a vidám lakomák a tiszti kaszinóban, este a jókaival teraszok a terrazon és később — Páris.

Arizantokratikus szerep, megbetetlen vagyona, előlélelő modora vezető csoport biztositott, d' Iramondnak, utolsó volt, aki otthagytta az újjóli dártdókat s az első volt, aki megjelent másnap a gyakorlatokon.

Mindaz megváltozott amikor d' Iramond hercogné hirtelen elhunyt.

Eztől a pillanattól fogva, midőn már nem volt a „mama”, amint édes anyját szokta volt nevezni ez az örölejes nyűvén, helyke bajszos lagány, amidőn megszánt a Rue St. Dominiquei kellemes otthon, ahol kipihenhetett magát, megváltozott. Beszótette párisi utját s a szolgálati idejét kivéve egész nap a Rue du Boulingrin pavillonjában tartózkodott, ahol órák hosszú eszeje alól került ki. Anyyira megszokta ezt a helyet, hogy alig tudott tőle szabadulni. Mintha minden szorokból anyja édes tekintete, kék szemé mosolygott volna róla. . . Hiába igyekeztem őt kiragadni a szomorú magányból. Bus gondolatait nem tudtam kikergetni agyából, bár mennyire igyekeztem is.

— Hiába minden fáradságod, mondogatta élyanok. Megőregelem, barátom, hidd el. Amig anyja van az embernek, fiatalnak éri magát: a csalátnal, tozédő élet, amelyet folytatunk, nem egyéb álomnál, amig az embernek van anyja, de most nincs hely, ahol kipihenhetem magamat, ahol alpihenhetek.

Zárközött természetű ember lett a hajdan vig kedélyű bajtárs. Egy téli reggelen, amikor ére mentem, mintha hirtelen megváltozott volna. Alig beszélte velem, megindultnak látszott.

— Nevetni fogsz — mondotta, — ha elmondom, mi történt velem.

— Nos, kíváncsivá tessz!!!

— Ösméred Vincot abbét, St. Germain első vikariusát? Gondold csak, az abbé ma reggel megjelent nálam s elhozta a halotti szentiségeket. Tévedésnek kellett történni, abbé ur, mondottam neki. Eltévettette az ezimet.

Nem uram, érdegsített. Pontosan megadták d' Iramond kapitány ezimet, tévedésről nem lehet szó.

— Akkor felültettek őnt abbé ur, valaki rát tréifát üztöt önnel!

— Kapitány ur esküszöm, önnek, a hölgy, aki önhöz kitédött, szavahihető s bizalomgerjesztő asszonynak látszott.

— Asszony?

— Ugy van uram, egy asszony akivel a templom-terán találkoztam. . . Nézze csak. Ez ő . . .

Vincot abbé mama arcképepe mutatott, amely a falon függött. Mondhatom barátom, különböző érzés fogott el.

— Egészen bizonyos ön abban, hogy ez a nő kitédte ön ide?

— Ekdnti merek rá kapitány ur. . . Ezer nő köztit is megismerém! Arcza szelid és szomorú volt, amikor találkoztam vele. Arra kért, hogy siessek ide, legelőbb ideje, hogy önhöz jöj-jek. Semmi kötegség uram, ez az ő arcképe.

— Ez a kép abbé ur, annyám d' Iramond hercogné arcképe, a ki két hónappal ezelőt halt meg.

A pap elhalványodott ezután vonakodva mondotta:

— Kedvos gyermekem, a gondviselés útja



Koller Tivadar orsz. képviselőt, a kivel szívélyesen elismerőleg, sőt látna, hogy szavára nem ég: tiszelt kiadta meg. A főherceg a függetlenségi képviselővel sok községassági kérdésről beszélgetett s egy ízben nosolyogva jelezte meg:

— Az emberek most azt hiszik, hogy mi itt konspirációzt csinálunk.

A főherceg az egész versenyt folytonos érdeklődéssel kísérte s a győnyörten sikerült futónak láttára többször a közönség előtt is hallhatóan fejezte ki megelégedését. És a főherceg s kijelentése a közönség osztálan elismerésére is találkoztak, már csak annál inkább, mert a huszártisztek igazán lekötelező udvariassággal látták vendégül a közönség minden tagját.

A versenyeket Balta Béla, Rohr Ferenc, Jámborffy Károly, Eckenskerger Gyula ezredesek, Ghyczy A. százados, Szórossy L. hdn., Jeszenszky hadnagy és több fiatal tiszt segédletével vezették s a versenyek sima és gyors lefolyása az ő ügyességük eredménye. Az eredmény ez volt:

**I. Vadászverseny altisztek számára.** Tav. 3500 m. Pénzdíjak. Koller Ödön százados vezetése alatt indultak el az altisztek s mikor azután az egyenes utra betörték, a mester osztálya őket s az altisztek remekül lovagolták a finisht. Első az I. honvéd huszárezred Jóny nevű őrmestere lett, második Illés őrmester, harmadik Seeri őrmester. Jóny már ötvenes felé járó ember, hatalmas, huszárosan kiterjedt bajusszal. Sárga kancója rövid kádzelem után gyönyörűen érkezett be s hogy a honvéd zenekar hangjai mellett a győztesek Jóság főherceg elő léptek, ez látható gyönyörűséggel nézegette a vités strázsmestert:

— Stép, így szóló a főherceg, hogy ilyen megölt ember létre eleinek jött be. Remélem a háborúban is így lesz, ott különben én leszek az első maguk közt.

**II. Akadályverseny tisztek részére, 4000 méter** Telivérök kizárva. Sikertől tartat az első Szencsényi főhadnagy Kaczér-ja vezet, körülbelül az ut közepén a steeple-cheseknél ismerős jövedt mozgautgik fel a közönség közt. Pálffy százados, Akárhogy-ja felbukott s mozdulatlanul maradt a pályán. Lovasának azonban semmi baja nem történt, Akárhogy\* rhorer és gyors pacot nem bírta, orrvérzést kapott s megsegédülte bukkott fel. Több hozsal első Dolbeczky I. hadnagy (18-ik h. e. h. e.) Emiké-je, Havassy J. hdn. által lovagolta. Emike legutóbb Pécsent nyert első díjat. Második a Szencsényi Ödön hdn. (6. h. e. h. e.) által lovagolt „Pajtás”, harmadik Broglitsch hdn. (10. h. e. h. e.) „Darcós”-a, negyedik Sebessy százados „Duc”-ja, lovagolta: Namény-Koncz hadnagy (1. h. e. h. e.)

**III. Vadászverseny huszárk számára, 8500 méter,** ezredenkint 8 huszár. A mester itt Ghyczy százados volt. Első lett Cendes huszár (1. e. h. e.) második Bagoly huszár (8-ik e. h. e.), harmadik Kiss János huszár (1. e. h. e.), negyedik Csapó huszár (8-ik e. h. e.)

**IV. Akadályverseny két csoportba tisztek és hadapródok részére** szolgálati lovakon, telivérök kizárva. Az I. csoportban első kemény küzdelem után Perzel O. tisztelthelyes (7-ik e. h. e.) „Vért-je”, 2-ik Jeszenszky I. hdn. (8-ik e. h. e.) „Kártáry”-a, 3-ik Tóthradny J. hdn., „Ferdinánd”-ja, (4-ik), Beldny L. hdn. (8-ik e. h. e.) „Ujrá”-ja. A finisht igen erős volt s a versenyterén levő altisztek és huszárk rendkívül mértékben érdeklődtek saját ezredbeli tisztjelkért. Mikor az ifjú Perzel kadét lova eleinek dugta orrát a cráhhoz egy huszárkaplár így kiáltott fel:

Nem adom ötven pengőért, hogy a mi kadétunk az első.

A mire a 8-ik huszárezredből jelen levő Jeszenszky hadnagyak valamelyik vitése így vágott vissza: De-j szent lett volna, csak huzer méter! odább a ezél, majd megláta volna a ti kadétok, hogy milyen fényes a mi hadgyunk lovának patkója.

A II. csoportban első lett Földös F. hdn. (6-ik e. h. e.) „Kolméd”-je, második hr. Putendi J. hdn. (8-ik e. h. e.) „Sziérén”-je, harmadik Beresenyi J. hdn. (10-ik e. h. e.) „Hydrá”-ja, negyedik Schmidt F. hdn. (8-ik e. h. e.) „Ur”-ja.

**V. Vadászverseny altisztek részére, Tav. 8500 méter,** ezredenkint 8 altisz. Mester Prónay S. hdn. volt, a kire. midőn a fordulónál ott hagyta a csapatot egy a tisztek között álló paraszt azt a meggyezést tette: a dajka ott hagyta a huszárt, ez se történt meg valott. Minden ezred altiszti külön színt választással viseltek s ezáltal a szíj szín, a 7-ik huszárezred győzött, mert az első, második és harmadik ebből az ezredből került ki, a negyedik díjat az I. ezred nyerte.

**VI. Akadályverseny tisztek és hadapródok részére,** ilyenek tulajdonát képező lovakon; telivérök kizárásával. Első Hummel szdos (1. e. h. e.) „Kalársi”-a, második Ghyczy szdos (1. e. h. e.) „Sobrates”-a, harmadik Ghyczy hdn. (8. e. h. e.) „Buki”-ja s negyedik Dell'Adami T. hdn. (6. e. h. e.) „Nusi”-ja.

**VII. Akadályverseny huszárk részére.** Távolság 8500 méter. Mester Hummel százados volt s a legények, a kik között igen sok unjonez is volt, remek lovaglást vittek véghez. Teljesen kilovagolták lovaikat s egyttel finishben érkeztek be. Első lett Nagy Sándor kőzhuszár a 7-ik ezredből, második Dani István az 1-ös ezredből, harmadik Juhasz István a 6-ik ezredből s negyedik lett Budán Sándor a 6-ik ezredből.

**VIII. Akadályverseny tisztek részére,** telivérökkel is. Ez volt a legérdekesebb verseny, mert a két részlelvő közül csak egy félvált volt: Dolbeczky hadnagy Emiké-je, a mely a II-ik versenyt már megnyerte e napon s ennek dacára két órára rós az összes telivéröket szintén levette, Havassy hdn. lovaglásával könnyen, feltartott fejfel érkezvén be eleinek. Érdekes, hogy Havassy nem is akart lóra ülni s csak Szórossy hdn. biztatására szállt nyeregbe. Favorit a tisztek közt Ghyczy százados remek vadász paripája: „Harald” volt, egy idősöb Doconster herélt, a mely — noha má már pace maher volt egy ízben — gyors iramban mutatott utat a társaságnak vagy 2500 méteren. Csopregy hdn. Lady-Vera kancája vette fel vele a küzdelmet, míg Emike csak a fordulónál javított a helyzetén. Az utolsó forduló után Harald ki akar törni s lovasának ugyancsak össze kell szedni erejét, hogy versenyebe tartsa lovát. Ekkor szözik előre Emike s gazella ugrásokkal haladja el társait, biztosan egy hosszal győzven. Második a szintén hávérből előkértült „Terefe” (Triek-Track-Dirnd) Szánthó L. hdn. (10-ik e. h. e.) lovaglásával; harmadik lett az öreg „Harald” Ghyczy századosal (1. e. h. e.), negyedik Csopregy J. hdn. (1. e. h. e.) „Pözmet”-je.

Hatalmas dőljénés fogadta Havassy hdn. győzelmét s ezután a díjak kiosztására került a sor. József főherceg személyesen adta át a győzteseknek díjait, a melyek igen értékes arany és ezüst tárgyak voltak, továbbá „vadászgegyer”, díszes patyvan s más emlékek. Az altisztek és közhuszárk órákat és pénzdíjakat kaptak.

Azután meg a fényképész előtt gyűlt össze a tisztikar a fenséggel együtt, a ki Braun vezérkari alezredessel és Zichy Jenő gróffal, annak négyes fogatán hajtatók vissza Set-Ivárra.

**Két színházi est.**

— A Vígshíndés vendégszerelése.

Mielőtt referálnék az előadásokról, hallgassák meg kérem egy barátom esetét. Társnőjének egyszer, egy romantikusabb pillanatában sőhajjra tálalta mondani: szép vagy és kívánatos, kedves Lizi, az igaz, hanem azért tudod, azt hiszem, hogy olyan nobilis, mint Margit, az én első barátom volt, olyan sohasem fog 8bbsé szletni. A mire Lizi először is kirugta maga aól a székét; a léstjét, a mivel éppen akkor foglalatokodott, a falhoz csapta, azután csak azt felelte: hjah barátom, könnyű volt neki. A te drágalatos Margitodnak Monasztérnyl szabbatnál ruhákat, nekem pedig partie-árú blouseokat veszel a keresepe uton.

Egészsen illetékesen van a helyzete annak a derék színművész kompaniának, amely Magyarországon a Nemzeti Színház-on kívül voltaképpen az egyetlen színjátszó társaság s a melynek tagjai művészei előkelőség dolgában, bármennyire is tehetséges legyen egyik vagy másik s osszjátékok bármennyire is felléhlaladja amazét — mégis hátul maradnak amannak.

Hja kérem, könnyű a Nemzeti Színház-nak. Ennek egy Shakespeare, egy Racine, egy Sardou szabtak küntözök, ezekben pompák, ellenben a Vígshíndés műsor-garderójába Labiche, Valabronge, Mars és mások boulevard en-grosziaták szállítják a parthie árúkat. A mivel csak azt akarom jelteni, hogy mindig sajnálni és méltányolni való a jó színezés, a jó rendezés, ha egész élete működésének ezéjén abban kulinál, hogy vasera előtt megnevetessen vagy ötözör-tízzer, aztán ha a színház kapuján kiéltől: úgy elejelőzet az alkettésait, mintha nem is láttad volna.

Könnyű azoknak a Nemzeti-béli műtázés embereknak emlékeztet, a képeleiben megmarandó alkotni egy drámából, egy színműből, egy vígjátékból, a melyben tartalom van, de ezekből a bohózatokból, a melyeknek szelleme s alakjai oly sváran egyformák, ezekből tessék valamit csinálni. A pipogya, de kikapós féj, a részedett mérges anyós, egy nagy feleség, egy kikapós feleség, az apával egy haron pendítő vó és a többi néhány bohózáti requisitum mind oly egyforma alakok s a szegény színezésnek, vagy színésznőknek kell belőle mégis újat alkotni, legalább két és fél óra hosszára.

A Vígshíndés derék gárdájának előadásait, Lipót köruton avagy a Nádor utczán, ilyen szempontokból kell megírálalni. Nem a művészetlők, — mert ilyet kifíjteni nincs alkalmuk — hanem a színezés-ügyességlők csodálja meg az ember, s a direktorukat, a ki a technikai alapon készült darabokhoz a színezésbe olyan kevés technikai ügyességet tudott önteni, hogy a mi közönség a darab előadása alatt észre se veszi: nini, ugyanezek a boldonságokat csinálja a pinézr, mint a nagyböki tegnap s az őrnagy tegnapelőtt. Nagy ritkán — mint talált gyönygöre — akadnak egy-egy maradaudóbb nyomat hagyó emberrel szilnkára, a hol egy Hegedűs-féle műtáz szemlélő észrovezszik: tudna ez egyebet is. Szóval ne a Vígshíndés, hanem a bohózat műtáji vezeték Gócsoláni, ha valaki-ne — színművészeiről levén szó — esztetikai észroveztelei támadnának a két est alkalmából.

Mert a frivolitás miatti műtélháborodásban nem hiszek. A kinek bohózat kell, annak irvilítás kell, mint a hogy czankó borhoz szodaviz, vagy paradí dukák.

A mi magát a szombat- és vasárnap esti előadású illeti, a székesfehérvári s a megyei közönség is, sokkal gyatrakban rándul fel Budapestre és sokkal jobban ismeri a Vígshíndés előadásait, sem-hogy hosszabban kellene referálni asokról. Ezek az okok múltidőköt közre abban is, hogy szombat este, A psholy előadására csak félig telik meg a színház. A ki a szabadban lakik, vagy nyaral, nincs abban a helyzete, mint a nagyvárdi, vagy a beesterezenászi publikum: ha most meg nem nézem őket, egy évig hozom nem jutok . . .

Kiss kedvelésemek, vagy fáradtak voltak az első nap, de természetes, hogy a mi vándor színésztársulatokhoz szokott szemünk a szereplők jól betanult ösletességében technikai fogásában, az előadás görldülékénységében igaz örömsé talált. Ha már bohózat, azt legalább így kell előadni. Est A psholy-t különben, néhány érvel eszlött. Szabadkőművés-cim alatt már előadták itt. A vó és az apó, a kik feleségüktől úgy tudnak szabad időt nyerni, hogy szabadkőművés pártalyba kell járniok, a hol hogy mi történik, arról csak tiltja szólni. Lipóczy Józsi és „fomestert” s feleségét Hegedűs Gyula és Nikó Lina személyesítették, míg a fiatal párj Topolcsai és Szerémi Gizella. Csak Pepit Szerémi Zoltán adta s mint nő imitátor nyílt színen is zúgó tapokat aratot. Rajtuk kívül Vendrei Ferenc, mint Dinasty Caesar, mutatta be jó izt, burleszk egyéniségét.

Jóval nagyobb érdeklődést keltezt vasárnap este Az őrnagy ur, a miből azt az érdekes következtetés lehet vonni, hogy a publikumnak nem színezés, hanem színpadi-bors kell. Még is voltak ségedve vele. Sőtlen hangzott a kezesség és gyakran nyílt színen tört elő a taps.

A darab sűjtője ismeretes, mégis nehegy valakit lelkiismeret furderés győzőjén tudatlansága miatt, halvány vázban itt ismertetem. A 38-os zenosis huszár ezredben Labourdette őrnagyot rószalány őrnagyának nevezik négybőllöte miatt. Manóvter alkal-

